

Analyse inzet onvrijwillige zorg binnen TMZ 1 juli 2021 t/m 31 december 2021

Deze analyse bevat het overzicht per locatie van TMZ. De basis van dit overzicht is het digitale overzicht gegenereerd vanuit Caress. Het is moeilijk om de getallen precies te duiden, maar de Wzd commissie wil hiermee op hoofdlijnen opvallendheden en trends te signaleren. De uitkomsten van deze analyse vormen input voor verbeteracties ten aanzien van de implementatie van de Wet zorg en dwang binnen TMZ. Deze zijn omgezet naar actiepunten, zoals beschreven op pagina 5 van deze analyse. In deze analyse wordt de afkorting Ovz gebruikt, dit staat voor Onvrijwillige zorg.

Het Dijkhuis Borne

Totaal aantal PG plaatsen	88 (64 gesloten, 24 open)
Totaal aantal toepassingen Ovz	9
Percentage toepassing Ovz	10,2%
Verzet toedienen medicatie	6x
Tentbed	1x
Blad voor de rolstoel	2x

Op alle drie PG afdelingen van deze locatie zijn Ovz toepassingen geregistreerd in het ECD.

Het Meulenbelt Almelo

Totaal aantal PG plaatsen	88 (gesloten)
Totaal aantal toepassingen Ovz	6
Percentage toepassing Ovz	6,8%
Verzet toedienen medicatie	4x
Verzet tegen medische therapeutische handeling/controles	1x
Blad voor de rolstoel	1x

Op één van de drie PG afdelingen van deze locatie zijn Ovz toepassingen geregistreerd in het ECD.

Meulenhof Tubbergen

Totaal aantal PG plaatsen	16 (gesloten)
Totaal aantal toepassingen Ovz	1
Percentage toepassing Ovz	6,25%
Band in de stoel	1x

Deze locatie heeft één PG afdeling en hier zijn Ovz toepassingen geregistreerd in het ECD.

't Haarhuus Westerhaar

Totaal aantal PG plaatsen	16 (gesloten)
Totaal aantal toepassingen Ovz	2
Percentage toepassing Ovz	12,5 %
Verzet toedienen medicatie	1x
Time-out op de kamer	1x

Deze locatie heeft één PG afdeling en hier zijn Ovz toepassingen geregistreerd in het ECD.

Het Borsthuis Hengelo

Totaal aantal PG plaatsen	96 (gesloten)
Totaal aantal toepassingen Ovz	26
Percentage toepassing Ovz	27%
Verzet toedienen medicatie	11x
Tentbed	3x
Blad voor de rolstoel	10x
Verzet tegen medische therapeutische handeling/controles	1x
Time-out op de kamer	1x

Op beide PG afdelingen van deze locatie zijn Ovz toepassingen geregistreerd in het ECD. Blad voor de rolstoel is op deze locatie vaak geregistreerd, maar het blijkt dat deze toepassing vaak als 'onvrijwillig' wordt geregistreerd, terwijl er in werkelijkheid geen verzet is tegen het blad. Het totale percentage toepassing Ovz op deze locatie geeft daarom waarschijnlijk geen reëel beeld.

Het Hof Hengelo

Totaal aantal PG plaatsen	52 (24 open, 28 gesloten)
Totaal aantal toepassingen Ovz	4
Percentage toepassing Ovz	7,7%
Verzet toedienen medicatie	1x
Blad voor de rolstoel	2x
Bedhekken omhoog	1x

Op beide PG afdelingen van deze locatie zijn Ovz toepassingen geregistreerd in het ECD.

Erve Mensman Geesteren

Totaal aantal PG plaatsen	16 gesloten
Totaal aantal toepassingen Ovz	1
Percentage toepassing Ovz	6,25%
Blad voor de rolstoel	1x

Deze locatie heeft één PG afdeling en hier zijn Ovz toepassingen geregistreerd in het ECD.

De Weemelanden Vriezenveen

Totaal aantal PG plaatsen	60 (40 gesloten, 20 open)
Totaal aantal toepassingen Ovz	1
Percentage toepassing Ovz	1,7%
Blad voor de rolstoel	1x

Op één van de drie afdelingen op deze locatie zijn Ovz toepassingen geregistreerd in het ECD.

Het Weggeler Almelo

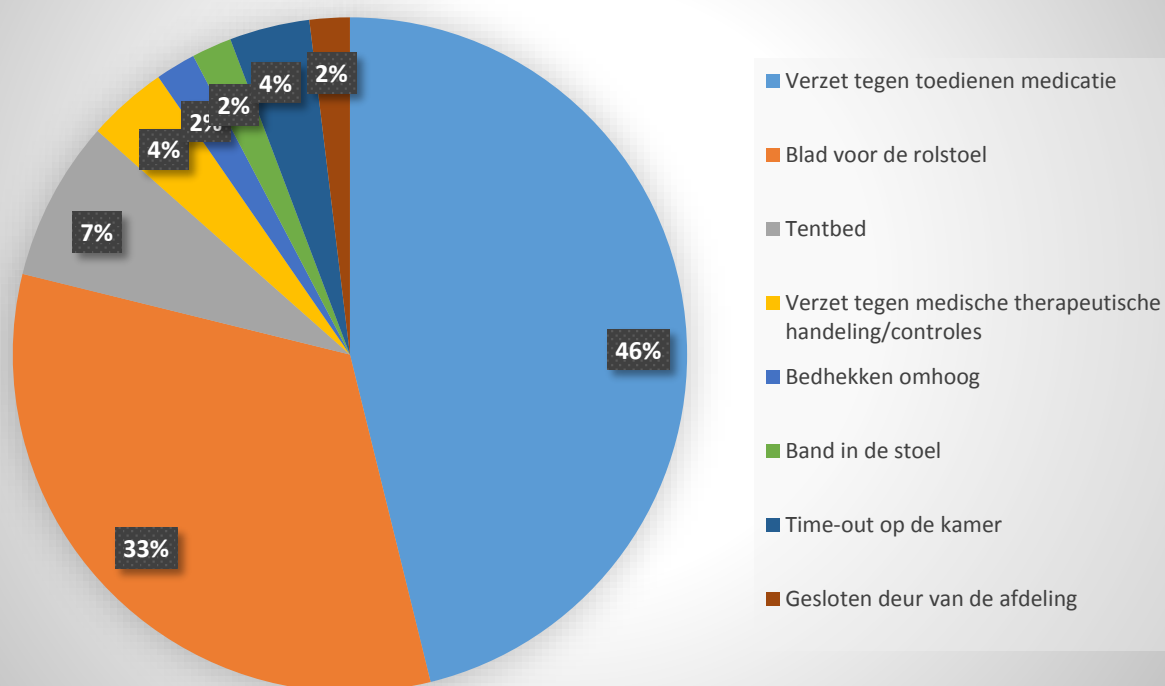
Totaal aantal PG plaatsen	52 (gesloten)
Totaal aantal toepassingen Ovz	2
Percentage toepassing Ovz	3,8%
Verzet tegen toedienen medicatie	1
Gesloten deuren van de afdeling	1

Op beide PG afdelingen zijn Ovz toepassingen geregistreerd in het ECD.

Totaal overzicht, analyse en actiepunten

Totaal aantal PG plaatsen	500
Totaal aantal toepassingen Ovz	52
Percentage toepassing Ovz	10,4%

Toepassingen Ovz binnen TMZ 2e helft 2021

Analyse:

In de regio Hengelo wordt vaak blad voor de rolstoel geregistreerd als onvrijwillige zorg, terwijl in de praktijk blijkt dat bij deze toepassing vaak geen sprake is van verzet. Het is een grote administratieve last om deze registratie te wijzigen naar één van de drie uitzonderingsvormen van vrijwillige zorg. TMZ gaat in 2022 over naar een ander ECD (Ysis en ONS), hiervoor moeten huidige Wzd modules overgezet worden naar het nieuwe dossier. Bij het overzetten van deze modules is het belangrijk om zorgvuldig na te gaan onder welke categorie een toepassing geregistreerd dient te worden.

Er is binnen heel TMZ maar één registratie van verzet tegen de gesloten deur. Dit is waarschijnlijk het gevolg van nog te weinig bewustwording van het feit dat de gesloten deur van de afdeling voor bewoners een beperking van de bewegingsvrijheid kan zijn. Er is in oktober 2021 een bijeenkomst geweest met contactpersonen Wzd van alle intramurale PG afdelingen om hierover in gesprek te gaan. Op basis van deze bijeenkomst is er een aanpassing geweest van het beleidsplan Wet zorg en dwang.

Vanuit feedback van verschillende professionals werkzaam op PG afdelingen blijkt dat de Wzd nog als ingewikkeld ervaren wordt. Het is belangrijk om te blijven zoeken naar een praktische, eenvoudige vertaling van het beleidsplan naar de zorgteams.

Er is vanuit het digitale overzicht vanuit Caress geen overzicht van de toepassingen die geregistreerd zijn onder één van de categorieën van vrijwillige zorg, omdat deze niet aangeleverd moeten worden bij de IGJ. De Wzd commissie vindt het wel belangrijk om zicht te krijgen op met name de toepassing van psychofarmaca buiten de richtlijn. Het komende half jaar wordt geprobeerd hier zicht op te krijgen in samenwerking met de apotheker.

Actie punten vanuit de analyse:

- Bij het overzetten van huidige toepassingen van onvrijwillige zorg/ naar één van de drie uitzonderingsvormen van vrijwillige zorg naar het nieuwe ECD (vanaf medio maart 2022) aandacht vragen voor zorgvuldige registratie onder de juiste categorie.
- Aandacht voor bewustwording ten aanzien van de gesloten deur van de afdeling in relatie tot de Wzd. In januari 2022 is dit besproken met de contactpersonen Wzd; in maart wordt dit besproken met de leidinggevenden.
- Praktische vertaalslag/uitwerking maken van beleidsplan voor zorgteams/professionals. Dit wordt momenteel door de Wzd commissie, in overleg met PR & Communicatie, vorm gegeven. Gereed 1^e kwartaal 2022.
- Overzicht verkrijgen in het voorschrijven van psychofarmaca buiten de richtlijn. Wanneer en hoe wordt bepaald in de Wzd commissie van maart.
- Opvallende ingezette vorm van onvrijwillige zorg nader onderzoeken op inhoud. Keuze voor welke vorm, planning van en werkwijze van nader onderzoek wordt bepaald in de Wzd commissie van maart.

Beschouwende mening van de RvB:

In de tweede helft van 2021 zijn opnieuw goede stappen gezet om de WzD naar de bedoeling van de wet uit te voeren. De overzichten per locatie geven goed inzicht in de onvrijwillige zorg die is toegepast. De RvB heeft het overzicht en de analyse doorgesproken met de WzD functionarissen en de voorzitter van de WzD commissie. De RvB is akkoord met de analyse en de voorgestelde verbeteracties ten aanzien van de implementatie.

De “gesloten deur” van de PG afdelingen vraagt extra aandacht. Zie daarvoor bijlage 1. Van groot belang is dat we de behoefte van de cliënt/bewoner kennen, en we daarop inspelen. Een voorbeeld: een cliënt/bewoner rammelde met enige regelmaat aan de gesloten deur. Uit overleg met familie bleek dat de cliënt/bewoner vroeger veel kleding zelf maakte. Vervolgens is er voor haar een naaimachine geregeld waar ze met veel plezier achter zit. En rammelt ze niet meer aan de deur.

In de afgelopen twee “covid” jaren zijn veel nieuwe cliënten/bewoners bij ons komen wonen. Er is onvoldoende gelegenheid geweest om hen en de familie/mantelzorgers te leren kennen. We zullen op dit punt een inhaalslag moeten maken. Terug naar de basis: “Ken je cliënt/bewoner” en “Ken de familie/mantelzorgers” (want die hebben waardevolle informatie over de cliënt/bewoner).

Reactie van de cliëntenraad op deze analyse:

Het blijft nog zoeken naar de juiste toepassing en registratie van de regels WZD. Naar onze mening wordt uitstekend gehandeld naar het bedoelen v.d. wet en regelgeving: (Wet Betere Zorg) WZD.

Aanbeveling: Indien mogelijk ook afdeling Somatiek meenemen in de analyse.

Bijlage 1: Gesloten deur van de afdeling in relatie tot de Wzd

Gesloten deur van de afdeling

Volgens de letter van de wet is de gesloten deur van de afdeling altijd een vorm van beperking van de bewegingsvrijheid. Binnen TMZ willen we hier, door de ogen van de cliënt naar kijken. Het is onze visie dat de mate van bewegingsvrijheid ten allen tijde moet bijdragen aan het welbevinden van de cliënt. Hierbij moet voldoende rekening gehouden worden met zowel de fysieke als cognitieve mogelijkheden van de cliënt.

Veel cliënten met dementie zijn gebaat bij een vertrouwde en herkenbare omgeving. Meer bewegingsvrijheid kan leiden tot een gevoel van angst, dwalen en het niet kunnen terugvinden van de vertrouwde plek. In zo'n situatie kan het kaderen van de omgeving (bijv. d.m.v. een gesloten deur) bijdragen in het ervaren van welbevinden.

Of de gesloten deur van de afdeling een beperking van de bewegingsvrijheid is, zal dus altijd individueel beoordeeld moeten worden. Het is belangrijk om dit, in samenspraak met familie/naasten, tijdens een EMZ te beoordelen. Indien de conclusie is, dat de gesloten deur door de cliënt ervaren wordt als een vorm van beperking van de bewegingsvrijheid, zal gekeken moeten worden naar mogelijkheden om de bewegingsvrijheid te beïnvloeden of te vergroten of anderszins tegemoet te komen aan de behoeften van cliënt. (bv met begeleiding wandelen of naar het restaurant.)

Indien cliënt zich desondanks verzet tegen de gesloten deur is het een vorm van onvrijwillige zorg en moet het stappenplan gevolgd worden.

